

Sygn. akt III Ca 639/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący - Sędzia SO Mieczysław H. Kamiński

Sędzia SO Katarzyna Kwilosz – Babiś (sprawozdawca),

Sędzia SO Paweł Poręba,

Protokolant: prot.sąd. Katarzyna Gołyźniak

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2019 r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa S. H.

przeciwko Krajowemu Ośrodkowi (...) w W. Oddział Terenowy w K. i Skarbowi Państwa - Nadleśnictwo G.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Gorlicach

z dnia 21 maja 2018 r., sygn. akt I C 66/10

1. zmienia punkt V. zaskarżonego wyroku w ten sposób, że oddala powództwo w części dotyczącej działki ewidencyjnej numer (...) powstałej z podziału działki ewidencyjnej nr (...) opisanego w punkcie II ppkt 3. wyroku,

2. oddala apelację Krajowego Ośrodka (...) w W. Oddział Terenowy w K. w pozostałej części oraz apelację Skarbu Państwa - Nadleśnictwa G. w całości,

3. zasądza od pozwanych na rzecz powódki kwoty po 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

(...)

Sygn. akt III Ca 639/18

UZASADNIENIE

W pkt I wyroku z dnia 21 maja 2018 r. Sąd Rejonowy w Gorlicach ujawnił w księdze wieczystej nr (...) - zgodnie z mapą do celów prawnych z wykazem synchronizacyjnym geodety inż. J. S. z 25 stycznia 2017 r. (...) (...).2017, przyjętym do zasobu geodezyjnego i kartograficznego Starosty (...) 26 lutego 2018 r. pod pozycją (...), że:

1. działka ewidencyjna nr (...) uległa podziałowi na działki ewidencyjne nr (...) o pow. 264,95 ha, nr (...) o pow. 2,13 ha, nr (...) o pow. 0,34 ha,

2. działka ewidencyjna nr (...) uległa podziałowi na działki ewidencyjne nr (...) o pow. 140,65 ha, nr (...) o pow. 0,96 ha, nr (...) o pow. 55,19 ha, nr (...) o pow. 0,26 ha.

W pkt II orzeczenia Sąd I instancji ujawnił w księdze wieczystej nr (...) - zgodnie z mapą do celów prawnych z wykazem synchronizacyjnym geodety inż. J. S. z 25 stycznia 2017 r. (...), przyjętym do zasobu geodezyjnego i kartograficznego Starosty (...) 26 lutego 2018 r. pod pozycją (...), że:

1. działka ewidencyjna nr (...) uległa podziałowi na działki ewidencyjne nr (...) o pow. 0,38 ha, nr (...) o pow. 0,01 ha, nr (...) o pow. 0,89 ha,

2. działka ewidencyjna nr (...) uległa podziałowi na działki ewidencyjne nr (...) o pow. 0,03 ha, nr (...) o pow. 1,26 ha,

3. działka ewidencyjna nr (...) uległa podziałowi na działki ewidencyjne nr (...) o pow. 0,32 ha, nr (...) o pow. 0,21 ha.

W pkt III Sąd Rejonowy uzgodnił z rzeczywistym stanem prawnym treść księgi wieczystej nr (...), w której dziale II jako właściciel wpisany jest Skarb Państwa Nadleśnictwo G. - poprzez odłączenie z tej księgi wieczystej działek ewidencyjnych nr (...) o pow. 0,96 ha, nr (...) o pow. 0,26 ha, nr (...) o pow. 2,13 ha oraz (...) o pow. 0,34 ha – położonych w (...) i założenie dla tych działek nowej księgi wieczystej, w dziale II której w miejsce pozwanego Skarbu Państwa Nadleśnictwa G. jako właścicielka wpisana zostanie powódka S. H. zd. O. c. J. i M. w całości.

W pkt IV wyroku Sąd I instancji uzgodnił z rzeczywistym stanem prawnym treść księgi wieczystej nr (...), w której dziale II jako właściciel wpisany jest Skarb Państwa (...) (obecnie Krajowy Ośrodek (...)) poprzez odłączenie z tej księgi wieczystej działek ewidencyjnych nr (...) o pow. 0,38 ha, nr (...) o pow. 0,89 ha, nr (...) o pow. 1,26 ha, nr (...) o pow. 1,44 ha, nr (...) o pow. 0,32 ha oraz nr (...) o pow. 0,31 ha – położonych w (...) i założenie dla tych działek nowej księgi wieczystej, w dziale II której w miejsce pozwanego Skarbu Państwa jako właścicielka wpisana zostanie powódka S. H. zd. O. c. J. i M. w całości.

W pkt V Sąd Rejonowy uzgodnił z rzeczywistym stanem prawnym treść księgi wieczystej nr (...), w której dziale II jako właściciel wpisany jest Skarb Państwa (...) (obecnie Krajowy Ośrodek (...)) poprzez odłączenie z tej księgi wieczystej działki ewidencyjnej nr (...) o pow. 0,21 ha – położonej w (...) i założenie dla tej działki nowej księgi, w dziale II której w miejsce pozwanego Skarbu Państwa jako właściciele wpisani zostaną: powódka S. H. zd. O. c. J. i M. w ¼ (jedna czwarta) części oraz Krajowy Ośrodek (...) w W. w ¾ (trzy czwarte) części.

W pkt VI Sąd I instancji zasądził na rzecz powódki S. H. tytułem zwrotu kosztów procesu od:

1. pozwanego Skarbu Państwa Lasy Państwowe Nadleśnictwo G. 3.622 zł, w tym 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

2. pozwanego Krajowego Ośrodka (...) w W. Oddział Terenowy w K. 3.768,53 zł, w tym 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

W pkt VII wyroku Sąd Rejonowy obciążył Skarb Państwa nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

Sąd I instancji ustalił, że parcele gruntowe nr: (...) do(...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) do (...) i parcela budowlana (...) stanowiły własność J. (I.) H. s. M., co ujawnione zostało w (...) (...) gminy katastralnej B. – K.. Parcele gruntowe (...) i (...) stanowiły własność J. (I.) H. s. M. w ¼ części, co ujawnione zostało w (...) (...) gminy katastralnej J..

W latach 50-tych XX w. we wsi K., J., B. przeprowadzono regulację gruntów podlegających przejęciu na Skarb Państwa na podstawie dekretu z 27.07.1949 r. o przejęciu na własność Państwa nie pozostających w faktycznym władaniu właścicieli nieruchomości ziemskich położonych w niektórych powiatach województwa (...), (...), (...) i (...) (Dz.U. nr 46 poz.339). Mieszkańcy tych wsi zostali przesiedleni w ramach akcji W. w 1947 r. na ziemie zachodnie. Wśród osób przesiedlonych był m.in. J. (I.) H.. W czasie przeprowadzonej regulacji przejęto również należące do niego nieruchomości i w decyzji Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z 25.09.1954 r., znak (...) ujęty został pod poz. (...)

J. (I.) H. otrzymał gospodarstwo zamienne na tzw. ziemiach zachodnich w B.. Na zaliczenie ceny za gospodarstwo nadane zostały zaliczone nieruchomości z inwentarzem zostawione w(...), J..

Po przeprowadzonej regulacji i sporządzenia nowego operatu ewidencyjnego, dotychczasowe parcele katastralne utworzyły nowe działki ewidencyjne, a po zamknięciu ksiąg gruntowych założono nowe księgi wieczyste.

Działki nr (...) wpisano na podstawie orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. (...) do KW (...) na rzecz Skarbu Państwa. Po podziale dz. nr (...) na (...) do (...) przeniesiono w 1998 r. dz. nr (...) i dz. nr (...) do księgi Lasów Państwowych Nadleśnictwa G. nr KW (...). Operatem P. (...).(...) (...) dz. nr (...) podzieliła się na dz. nr (...) do (...).

Działki nr (...) wpisano na podstawie orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. (...) do KW (...) na rzecz Skarbu Państwa. Po podziale dz. (...) na (...) i (...), dz. nr (...) i (...) przeniesiono w 1995 r. do księgi Skarbu Państwa (...) nr (...). Operatem K. (...) (...) dz. (...) podzieliła się na (...) i (...), następnie dz. nr (...) operatem K. (...)/oo podzieliła się na dz. (...) do (...). Dz. nr (...) operatem K. (...) (...) podzieliła się na dz. nr (...) do (...), dz. nr (...) operatem (...) podzieliła się na dz. nr (...) do (...), następnie dz. nr (...) operatem K. (...)/oo podzieliła się na dz. (...) do (...).

Działki te nie uczestniczyły w postępowaniu wymiennym lasów i gruntów leśnych położonych w Krzywej, którego dotyczą decyzje Naczelnika Gminy U. (...) r. nr (...) i z 14.04.1977 r. nr (...) ujawnione w KW (...) jako podstawa wpisu. Działek tych nie dotyczą także decyzja Naczelnika Gminy S. z 06.10.1982 r. znak RG- (...) wraz z protokołem zdawczo-odbiorczym oraz umowa o nieodpłatne przekazanie nieruchomości z 25.11.2003 r. wraz z protokołem zdawczo-odbiorczym.

Działek tych nie dotyczy decyzja naczelnika Gminy S. z 23.07.1976 r. nr L (...), decyzja Naczelnika Gminy G. z 20.12.1975 r. nr L (...), umowa sprzedaży z 16.09.1977 r., decyzja Naczelnika Gminy S. z 04.10.1977 r. nr (...), decyzja Naczelnika Gminy S. z 10.03.1977 r. nr (...).

Decyzją z 11.01.2007 r. znak SKO.I- (...) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w N. stwierdziło nieważność orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z 25.09.1954 r. znak (...) w części dotyczącej przejęcia przez Skarb Państwa nieruchomości położonej w gromadzie K.-J.-B., stanowiącej w dacie przejęcia własność J. (I.) H..

Postanowieniem z 09.06.2010 r. (...) SKO w N. wstrzymało wykonalność decyzji z 11.01.2007 r. znak SKO.I- (...). Następnie postanowieniem z 09.06.2010r. znak (...) postępowanie zostało zawieszono do czasu rozstrzygnięcia sporu kompetencyjnego, następnie zawieszono postanowieniem z 02.07.2010 r.

Postanowieniem z 06.07.2015 r. (...) Wojewoda (...) umorzył postępowanie w sprawie z wniosku Nadleśnictwa G. o stwierdzenie nieważności decyzji SKO w N. z 11.01.2007 r. SKO.I- (...) stwierdzającej nieważność orzeczenia (...) w G. z 25.09.1954 r. Następnie decyzją z 19.07.2016 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi (...) uchylił w całości zaskarżoną decyzję Wojewody (...) i odmówił stwierdzenia nieważności decyzji SKO z 11.01.2007 r. Prawomocnym wyrokiem z 26.01.2017 r., sygn. I SA/Wa 1417/6, Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. w sprawie ze skargi Skarbu Państwa Nadleśnictwa G. na decyzję Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 19.07.2016 r. w przedmiocie odmowy stwierdzenia nieważności decyzji – oddalił skargę.

Dalej Sąd Rejonowy ustalił, że powódka jest żoną J. (I.) H.. Mąż powódki I./J. H. pochodził z J.. Odkupił ziemię w Z., gdzie wrócił. Spadkobiercami po J. (I.) H. zmarłym 29.10.1983 r. w G., zostali żona S. H. w 4/16 części oraz dzieci:

M. H., O. M., H. H. (2), O. A. po 3/16 części, z tym że wchodzące w skład spadku gospodarstwo rolne położone w Z. nabyła w całości małżonka S. H..

Dz. nr (...) obj. KW nr (...) o pow. 1,28 ha została podzielona na dz. nr (...) o pow. 0,38 ha, (...) o pow. 0,01 ha i (...) o pow. 0,89 ha. Działka nr (...) odpowiada parceli budowlanej (...) oraz parcelom gruntowym (...), (...) z lwh (...) gm. katastralnej J.. Działka nr (...) odpowiada parcelom gruntowym (...), (...), (...), (...) z lwh (...) gm. katastralnej J..

Dz. nr (...) obj. KW nr (...) o pow. 1,44 ha została podzielona na dz. nr: (...) o pow. 0,03 ha i (...) o pow. 1,26 ha. Dz. nr (...) odpowiada parcelom gruntowym (...), (...), (...), (...), (...) oraz części pgr (...) z lwh (...) gm. katastralnej J..

Dz. nr (...) obj. KW nr (...) o pow. 267,42ha została podzielona na dz. nr: (...) o pow. 264,95ha, (...) o pow. 2,13 ha, (...) o pow. 0,34ha. Działka nr (...) odpowiada części pgr (...) oraz parcelom gruntowym (...), (...), (...), (...), (...) z lwh (...) gm. katastralnej J.. Działka nr (...) odpowiada parcelom gruntowym (...), (...) z lwh (...) gm. katastralnej J..

Działka nr (...) obj. KW nr (...) odpowiada części parcel gruntowych (...), (...) oraz parcelom gruntowym (...) z lwh (...) gm. katastralnej J..

Działka nr (...) obj. (...) o pow. 0,53 ha podzielona została na dz. nr (...) o pow. 0,32 ha i (...) o pow. 0,21 ha. Działka nr (...) odpowiada parceli gruntowej (...) z lwh (...) gm. katastralnej J.. Działka nr (...) odpowiada parcelom gruntowym (...), (...) z lwh (...) gm. katastralnej J.. Działka nr (...) odpowiada parcelom (...) oraz części pgr (...) z lwh (...) gm. katastralnej J..

Działka nr (...) z KW (...) o pow. 197,06 ha została podzielona na dz. nr (...) o pow. 140,65ha, (...) o pow. 0,96 ha, (...) o pow. 55,19 ha, (...) o pow. 0,26 ha. Działka nr (...) odpowiada części pgr (...) oraz pgr (...), (...), (...), (...), (...), (...) z lwh (...) gm. katastralnej J.. Działka nr (...) odpowiada parcelom gruntowym (...), (...), (...), (...) z lwh (...) gm. katastralnej J..

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo zasługiwało na uwzględnienie. W pierwszej kolejności Sąd I instancji stwierdził, że niezasadny był zarzut powagi rzeczy osądzonej zgłoszony przez pozwanego (...), gdyż o ile przed tamtym sądem do sygn. akt I C 109/07 toczyła się sprawa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, której przedmiotem były nieruchomości gruntowe objęte lwh (...) i (...) w (...) należące do J. (I.) H., o tyle brak tożsamości podmiotowej w tamtej i niniejszej sprawie. W sprawie wcześniejszej jako powód wskazany był M. H. i pozostałe dzieci po J. H., podczas gdy powódką w niniejszym postępowaniu jest S. H..

Powołując się na art. 10 u.k.w.h. Sąd I instancji wskazał, że celem postępowania o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym jest doprowadzenie do zgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z aktualnym stanem prawnym nieruchomości istniejącym w dacie orzekania przez sąd.

Sąd Rejonowy podał, że w zakresie objętym żądaniem pozwu jako właściciel działek w księdze wieczystej (...), KW (...) ujawniony jest Skarb Państwa Nadleśnictwo G. i Skarb Państwa - Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa. Jak wynika natomiast z poczynionych w sprawie ustaleń treść wpisu prawa własności w przedmiotowych księgach jest niezgodna ze stanem prawnym nieruchomości w zakresie prawa własności obecnie wydzielonych dz. nr (...), (...), (...) i (...) z KW (...), dz. nr (...), (...), (...), (...), (...), (...) z KW (...) – w całości oraz dz. nr (...) z KW (...) w udziale 1/4.

(...) objęte pozwem położone są w miejscowości K.. Pierwotnie stanowiły parcele gruntowe ujęte w L. (...) i (...), w której jako właściciel ujawniony był I. H. w całości bądź w udziale 1/4. W jego miejsce został wpisany Skarb Państwa, a to na podstawie orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z 25.09.1954 r., znak (...) w przedmiocie przejęcia przez Skarb Państwa nieruchomości położonej gromadzie K.-J.-B..

Podstawę orzeczenia stanowił dekret z 27.07.1949 r. o przejęciu na własność Państwa nie pozostających w faktycznym władaniu właścicieli nieruchomości ziemskich, położonych w niektórych powiatach województwa (...), (...), (...) i (...) (Dz.U. Nr 46, poz. 339).

Orzeczenie, na podstawie którego doszło do przejęcia zostało wyeliminowane z obrotu prawnego w części dotyczącej przejęcia nieruchomości I. (J.) H. na podstawie decyzji SKO N. z 10.01.2007 r.

Sąd I instancji zaznaczył, że przy rozpoznawaniu powództwa z art. 10 ustawy o księgach wieczystych i hipotece sąd nie jest uprawniony do badania ważności decyzji administracyjnej, jednakże ma obowiązek badania rzeczywistego stanu prawnego nieruchomości, dla której jest prowadzona księga wieczysta i oceny skuteczności zdarzenia cywilnoprawnego, z którego wywodzi się prawo. Jeżeli zdarzeniem takim jest decyzja administracyjna, wówczas obowiązkiem sądu jest rozważenie dla potrzeb postępowania cywilnego, czy istotnie zdarzenie takie wprowadziło, czy też nie dokonało zmiany prawa własności konkretnej nieruchomości (tak SN w wyroku z 12.05.2005 r., III CK 565/04, LEX 277129).

Z treści dekretu z 27.07.1949 r. o przejęciu na własność państwa niektórych nieruchomości nie pozostających we faktycznym władaniu właścicieli ziemskich wynika, iż nieruchomości takie mogły zostać przejęte (art. 1), nie zaś były obligatoryjnie przejmowane, o przejęciu orzekała powiatowa władza administracji ogólnej (art. 3 ust. 1) i dopiero orzeczenie o przejęciu nieruchomości ziemskiej stanowiło podstawę ujawnienia Państwa w księgach wieczystych (art. 4 ust. 1).

Sąd Rejonowy podkreślił, że o ile jest związany decyzją administracyjną, w tym przypadku orzeczeniem (...), o tyle w niniejszym postępowaniu sąd nie dokonuje oceny ważności tego aktu, lecz bada, czy wywołał on skutki prawne.

Na podstawie przeprowadzonej analizy Sąd I instancji ustalił, że orzeczenie (...) z 25.09.1954 r., znak (...) zostało wycofane z obrotu na skutek deklaratoryjnego stwierdzenia nieważności w orzeczeniu SKO w N. z 11.01.2007 r. Zatem nie doprowadziło do przejęcia nieruchomości J. (I.) H. na Skarb Państwa. Deklaratoryjna decyzja SKO wywołuje skutek prawny z mocą wsteczną, zatem znosi skutki orzeczenia (...).

Powyższy stan doprowadził Sąd I instancji do wniosku, że zawładnięcie przez Państwo nieruchomością będącą przedmiotem postępowania, należąca do poprzednika prawnego powódki, nastąpiło bez podstawy prawnej i stanowiło wykorzystanie władczej pozycji Państwa. Późniejsze orzeczenia czy umowy ujawnione w KW (...) i (...) albo nie dotyczą tych nieruchomości, albo odnoszą się tylko do zarządzania tymi nieruchomościami. W konsekwencji treść księgi wieczystej jest niezgodna ze rzeczywistym stanem prawnym.

Sąd Rejonowy wskazał, że w niniejszym postępowaniu okolicznością irrelevantną jest nabycie nieruchomości zamiennych przez J. (I.) H. na ziemiach (...), a może być podstawą innych roszczeń strony pozwanej.

W ocenie Sądu I instancji powódka w niniejszym postępowaniu wykazała, że parcele gruntowe, z których powstały działki objęte żądaniem pozwu stanowią przedmiot jej własności i współwłasności, co potwierdza postanowienie spadkowe, a to z kolei stanowi jednocześnie o jej czynnej legitymacji do wystąpienia z powództwem o uzgodnienie treści księgi wieczystej.

Wbrew argumentacji strony pozwanej Sąd Rejonowy przyjął, że powódka wykazała następstwo prawne po J. (I.) H. ujawnionym jako właściciel i współwłaściciel w (...) (...) i (...). Na podstawie dokumentów sąd przyjął, że J. jest odpowiednikiem imienia I. pośród ludności (...).

Dzięki wiedzy na temat sposobu opracowania mapy do celów prawnych w innych sprawach o takie jak niniejsze roszczenie i zeznań składanych tam przez geodetę uprawnionego J. S. Sąd I instancji nie miał wątpliwości, że obecne działki ewidencyjne odpowiadają powierzchnią i położeniem parcelom gruntowym z ksiąg hipotecznych. Różnice w powierzchni o ile występują, są nieznaczne.

Sąd Rejonowy stwierdził również, że nie stanowi podstawy do oddalenia powództwa ustawa z 06.07.2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (Dz.U. 2001.97.1051), bowiem przedmiotem tego postępowania jest usunięcie pierwotnego braku podstawy wpisu Skarbu Państwa jako właściciela. Powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nie jest „roszczeniem z tytułu

utrąty własności”, bowiem zmierza do wykazania, że osoba która go wytacza własności nie utraciła, a ujawnienie kogoś innego jako właściciela nastąpiło w sposób niezgodny z prawem. Trudno też zakładać, skoro własność jest konstytucyjnie chronioną wartością, by wolą ustawodawcy poprzez wprowadzenie takiego przepisu było sankcjonowanie bezprawia.

O kosztach procesu poniesionych przez powódkę Sąd I instancji orzekł na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c.

Od powyższego orzeczenia apelację wywiedli pozwani: Skarb Państwa- Nadleśnictwo G. oraz Krajowy Ośrodek (...).

Skarb Państwa - Nadleśnictwo G. zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie art. 10 ust. 1 oraz art. 31 ust. 2 ustawy z 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece poprzez uwzględnienie powództwa pomimo tego, że brak jest orzeczenia sądu lub innego odpowiedniego dokumentu, z którego wynikałoby, iż istnieje faktyczna niezgodność wpisów w księdze wieczystej nr (...) z rzeczywistym stanem prawnym, dotyczących działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi:(...), (...) (...) i (...) położonych w (...)

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c. poprzez niezgodną z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na :

- wadliwym przyjęciu przez Sąd I instancji jako podstawy przejęcia całości mienia dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o przejęciu na własność Państwa nie pozostających w faktycznym władaniu właścicieli nieruchomości ziemskich, położonych w niektórych powiatach województwa (...), (...), (...) i (...) oraz wydanego na jego podstawie orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej z dnia 25 września 1954 r. znak (...), gdy tymczasem podstawą ujawnienia pozwanego Skarbu Państwa- Nadleśnictwa G. jako właściciela przedmiotowych nieruchomości w księdze wieczystej nr (...) były: decyzja Naczelnika Gminy S. z dnia 6 października 1982 r., decyzja Naczelnika Gminy U. z dnia 14 kwietnia 1977 r. oraz umowa o nieodpłatne przekazanie nieruchomości z dnia 25 listopada 2003 r.,

- wadliwym przyjęciu przez Sąd I instancji, iż ujawniony w L. (...)I. H. jest tożsamą osobą z J. H. będącym poprzednikiem prawnym powódki, a w konsekwencji wadliwym uznaniu, iż poprzednik prawny powódki był właścicielem nieruchomości objętych księgą wieczystą, której treści uzgodnienia domaga się aktualnie powódka, a to wszystko w sytuacji, gdy brak jest w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym dowodu potwierdzającego stanowisko Sądu I instancji w tym zakresie,

- nieuwzględnieniu przez Sąd I instancji faktu otrzymania przez poprzednika prawnego powódki gospodarstwa zamiennego na tzw. ziemiach (...), w B., przy czym na zaliczenie ceny za gospodarstwo nadane zostały zaliczone nieruchomości z inwentarzem zostawione w (...), J., co niezbitnie wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego;

- nie uwzględnieniu przez Sąd I instancji faktu, iż uwzględnieniu powództwa w niniejszej sprawie sprzeciwiają się przepisy ustawy z 6 lipca 2001r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju.

Wskazując na powyższe, apelujący Skarb Państwa- Nadleśnictwo G. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości w stosunku do tegoż pozwanego oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Z kolei skarżący Krajowy Ośrodek (...) wyrokowi Sądu I instancji zarzucił:

1. nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. polegające na braku ustalenia, czy powódce przysługuje prawo własności spornych nieruchomości, a zatem nierozpoznaniu jednej z podstawowych okoliczności konstytuujących roszczenie pozwu,

2. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. polegające na sporządzeniu pisemnego uzasadnienia wyroku w sposób nie uwzględniający wymogów przewidzianych w tym przepisie poprzez zaniechanie wyjaśnienia powodów, dla których uznano, iż nabycie nieruchomości zamiennych przez J. H. na ziemiach (...) w prowadzonym postępowaniu jest okolicznością irrelevantną,

3. istotne naruszenie przepisów procesowych, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie swobodnej oceny dowodów i ustalenie, że ze zgromadzonych w toku postępowania dowodów wynikało, iż zawładnięcie przez Państwo nieruchomością będącą przedmiotem postępowania nastąpiło bez podstawy prawnej i stanowiło wykorzystywanie władczej pozycji Państwa w sytuacji, gdy z orzeczenia SKO w N. z 11.01.2007 r. jasno wynika, iż podstawa taka istniała, a przyczyną stwierdzenia nieważności decyzji był brak określenia w osnowie decyzji przedmiotu przejęcia, który w konsekwencji uniemożliwił byłym właścicielom uzyskanie odpowiedniego ekwiwalentu.

W oparciu o powyższe zarzuty apelujący (...) wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedziach na złożone apelacje powódka wniosła o ich oddalenie oraz zasądzenie od pozwanych na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Skarbu Państwa - Nadleśnictwa G. nie zasługiwała na uwzględnienie. Apelacja Krajowego Ośrodka (...) okazała się zasadna jedynie w nieznaczej części, tj. w zakresie dotyczącym działki ewidencyjnej nr (...) powstałej z podziału działki ewidencyjnej nr (...).

W sprawie nie zaszyły uchybienia skutkujące nieważnością postępowania, a których wystąpienie sąd odwoławczy, stosownie do art. 378 § 1 k.p.c., ma obowiązek brać pod uwagę z urzędu.

Sąd Rejonowy wyjaśnił wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, dokonał również prawidłowych ustaleń faktycznych. Ustalenia te Sąd Okręgowy akceptuje w całości i przyjmuje za własne, uznając za zbędne powielanie ich w treści uzasadnienia. Również wnioski prawne wyciągnięte na ich podstawie są prawidłowe i zasadniczo należy je podzielić. Chybione okazały się natomiast podniesione w apelacjach zarzuty naruszenia prawa procesowego i materialnego.

Przede wszystkim nietrafnym był najdalej idący zarzut, tj. nierozpoznania istoty sprawy. Pojęcie "istoty sprawy", o którym mowa w art. 386 § 4 k.p.c., dotyczy jej aspektu materialno-prawnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie Sądu I instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy. W szczególności chodzi zaś tutaj o różnego rodzaju zaniebdania, które w ogólnym rozrachunku polegają na zaniechaniu zbadania materialnej podstawy żądania albo pominięciu merytorycznych zarzutów stron przy jednoczesnym bezpodstawnym przyjęciu, że istnieje przesłanka materialno-prawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2002 r., sygn. I CKN 486/00; z dnia 21 października 2005 r., sygn. III CK 161/05; z dnia 12 listopada 2007 r., sygn. I PK 140/07). Inaczej mówiąc "nierozpoznanie istoty sprawy" oznacza uchybienie procesowe sądu I instancji polegające na całkowitym zaniechaniu wyjaśnienia istoty lub treści spornego stosunku prawnego, przez co rozumie się niewniknięcie w podstawę merytoryczną dochodzonego roszczenia, a w konsekwencji pominięcie tej podstawy przy rozstrzygnięciu sprawy. Oceny, czy Sąd I instancji rozpoznał istotę sprawy, dokonuje się zaś na podstawie analizy żądań pozwu, stanowisk stron i przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę rozstrzygnięcia.

Przekładając powyższe na grunt niniejszej sprawy nie można w żadnym wypadku zgodzić z zarzutem, jakoby Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy. Sąd I instancji w sposób wyczerpujący wyjaśnił motywy swojego rozstrzygnięcia i orzekł o żądaniu pozwu uznając, że w przedmiotowej zachodzą przesłanki uzasadniające powództwo o uzgodnienie treści z księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Wbrew temu, co podnosi skarżący (...), Sąd I instancji

ustalił, że powódce przysługuje prawo własności spornych nieruchomości, zaś prowadzący do takiego wniosku wywód należy ocenić jako logiczny i spójny.

Zamierzonego skutku nie mógł również odnieść zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, zarzut wadliwego sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia może okazać się zasadny tylko wówczas, gdy z powodu braku w uzasadnieniu elementów wymienionych w art. 328 § 2 k.p.c. zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli, czyli gdy treść uzasadnienia uniemożliwia całkowicie dokonanie toku wyводу, który doprowadził do jego wydania. Jedynie w takim wypadku uchybienie art. 328 § 2 k.p.c. może być uznane za mogące mieć wpływ na wynik sprawy. Oznacza to, że nie każde uchybienie w zakresie konstrukcji uzasadnienia orzeczenia może stanowić podstawę do kreowania skutecznego zarzutu. W rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, iż zaskarżone orzeczenie nie zawiera takich braków uzasadnienia, które uniemożliwiałyby poddanie go kontroli instancyjnej, co czyni bezprzedmiotowym podniesiony w tym zakresie zarzut.

Całkowicie niezasadne okazały się również zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Przypomnieć należy, że dla prawidłowego postawienia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. konieczne jest wskazanie przez skarżącego konkretnych zasad logicznego rozumowania, rozsądku czy doświadczenia życiowego, które sąd naruszył przy ocenie określonych dowodów (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05, LEX nr 172176; z dnia 13 października 2004 r., III CK 245/04, LEX nr 174185). Nie jest wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu. Jedynie bowiem w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych, praktycznych związków przyczynowo skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

Tymczasem w przedmiotowej sprawie pozwani podnosząc zarzut błędnej oceny dowodów nie wskazali, jakich konkretnie uchybień dopuścił się Sąd I instancji. Analiza treści zarzutów wskazuje, że skarżący de facto nie kwestionują oceny materiału dowodowego z punktu widzenia wiarygodności i mocy dowodowej, ale raczej dokonana przez Sąd I instancji ocenę prawną skutków poszczególnych dokumentów. Podważanie oceny prawnej w ramach zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie jest skuteczne. Tak postawione zarzuty apelacji w oparciu o wskazany wyżej przepis zostały sformułowane nieprawidłowo.

Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że podstawą przejęcia mienia objętego żądaniem pozwu na własność Skarbu Państwa stanowiło orzeczenie Prezydium Powiatowej Rady Narodowej z dnia 25 września 1954 r. znak (...). Całkowicie chybione jest twierdzenie pozwanego Skarbu Państwa-Nadleśnictwo G., iż podstawą ujawnienia jako właściciela Skarbu Państwa – Nadleśnictwa G. przedmiotowych nieruchomości w księdze wieczystej nr (...) były: decyzja Naczelnika Gminy S. z dnia 6 października 1982 r., decyzja Naczelnika Gminy U. z dnia 14 kwietnia 1977 r. oraz umowa o nieodpłatne przekazanie nieruchomości z dnia 25 listopada 2003 r. Skarżący zdaje się nie zauważać, że wskazane przez niego dokumenty nie dotyczą działek objętych żądaniem pozwu. Działki te nie uczestniczyły w postępowaniu wymiennym lasów i gruntów leśnych, którego dotyczy decyzja Naczelnika Gminy U. z dnia 14 kwietnia 1977 r. (to samo wynika z opinii biegłego B. N. geodezyjnej wydanej w sprawie (...) jaka toczyła się z powództwa M. H.). Jeśli chodzi o decyzję Naczelnika Gminy S. z dnia 6 października 1982 r. to dotyczy ona nieodpłatnego przekazania w zarząd i użytkowanie na rzecz Nadleśnictwa działek nr (...). Z kolei przedmiotem przekazania na podstawie umowy z 25 listopada 2013 r. była działka nr (...). Nie budzi żadnych wątpliwości, iż własność tych działek nie była przedmiotem sporu w niniejszej sprawie.

Brak jest również podstaw, aby podważyć ustalenie Sądu I instancji, iż ujawniony w L. (...) I. H. jest tożsamą osobą z J. H.. Imię I. jest bowiem (...) odpowiednikiem imienia J.. Pamiętać zaś trzeba, że właściciele spornych nieruchomości byli (...), a język (...) cechował się odrębnościami, w tym odmiennym niż język (...) alfabetem, stąd w przeszłości, kiedy nie występował tak duży formalizm jak obecnie, w różnych dokumentach dochodziło w tym zakresie do drobnych różnic w pisowni. Jak wynika z L. (...) I. H. był synem M., co koresponduje z informacjami umieszczonymi w akcie zgonu J. H.. We wszystkich późniejszych dokumentach poprzednik powódki figuruje już jako J. H.. Podkreślić należy,

że tożsamość I. i J. H. nie budziła wątpliwości w toku prowadzonych w sprawie postępowań administracyjnych. W decyzji z dnia 19 lipca 2016 r. uchylającej decyzję Wojewody (...) i odmawiającej stwierdzenia nieważności decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w N. z dnia 11 stycznia 2007 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi stwierdził, że J. H. w okresie przedwojennym używał imienia I. i, że nie ma wątpliwości co do tego, że J. H. i I. H. to ta sama osoba. Minister wskazał, że z przedwojennej umowy darowizny przedślubnej z 1938 r. wynika, że rodzicami I. H. byli M. i M., a umowa przewidywała obowiązek spłat na rzecz rodzeństwa I. H.: J. i O.. Z kolei w karcie przesiedleńczej nr (...) z dnia 12 czerwca 1947 r. wskazano, że wraz z J. H. z miejscowości J. w powiecie (...) przesiedlają się: ojciec M., matka M. oraz siostry J. i O.. Zgromadzony w przedmiotowej sprawie materiał dowodowy pozwalał zatem na jednoznaczne ustalenie, iż J. H. i I. H. to ta sama osoba.

Nie ma racji apelujący, gdy zarzuca naruszenie prawa materialnego a to art. 10 ust 1 oraz art. 31 ust 2 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, bowiem Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny prawnej żądania pozwu. Istota tej oceny sprowadza się do stwierdzenia, że nie ma dokumentu na podstawie którego Skarb Państwa nabyłby prawo własności nieruchomości pierwotnie należących do J. (I.) H. tj. poprzednika prawnego powódki. Dekret z dnia 27 lipca 1949 r. o przejściu na własność Państwa nie pozostających w faktycznym władaniu właścicieli nieruchomości ziemskich, położonych w niektórych powiatach województwa (...), (...), (...) i (...) nie przewidywał przejścia własności z mocy prawa z chwilą wejścia w życie dekretu, lecz możliwość przejścia tej własności w trybie decyzji administracyjnej (por. np. wyrok NSA w W. z dnia 29 listopada 1999r. (...) SA (...)). Taką decyzję w przedmiotowej sprawie stanowiło orzeczenie (...) z 25 września 1954 r., znak (...). Przedmiotowa decyzja miała więc charakter konstytutywny i wywoływała skutek prawny z chwilą jej wydania. Sąd Okręgowy podziela ocenę prawną Sądu I instancji, że orzeczenie z 25 września 1954 r. znak (...), nie wywołało skutku w postaci przejścia własności nieruchomości J. (I.) H. na rzecz Państwa. Decyzja ta została ze skutkiem wstecznym wyeliminowana z obrotu prawnego na skutek ostatecznego orzeczenia Samorządowego Kolegium Odwoławczego w N. z dnia 11 stycznia 2007 r., znak SKO-I- (...), w którym stwierdzono nieważność orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z 25 września 1954 r., znak (...)w części dotyczącej przejścia przez Skarb Państwa nieruchomości położonej w (...), stanowiącej w dacie przejścia własność J. (I.) H.. Powyższa decyzja SKO pomimo podejmowanych prób nie została skutecznie wyeliminowana z obrotu.

Należy w tym miejscu podkreślić, że wbrew temu, co podnosi skarżący (...) w przedmiotowej sprawie żadnego znaczenia nie ma to, z jakich przyczyn stwierdzona została nieważność orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej z dnia 25 września 1954 r. Deklaratoryjna decyzja SKO wywołuje bowiem skutek prawny z mocą wsteczną, zatem znosi wszystkie skutki orzeczenia (...). Nie budzi też wątpliwości Sądu Okręgowego, że w procesie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym Sąd nie jest władny badać, czy zaistniały przesłanki stwierdzenia nieważności, a więc, czy decyzja administracyjna właściwego organu jest prawidłowa. Moc wiążąca decyzji administracyjnej dla sądu cywilnego odnosi się do zakresu podmiotowego i przedmiotowego takiej decyzji, sąd powszechny musi honorować stan prawny ukształtowany przez część dyspozytywną (osnowę) decyzji administracyjnej. Przy rozpoznawaniu powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej sąd nie ma uprawnień, by badać ważność decyzji administracyjnej, jednakże ma obowiązek badania prawa własności nieruchomości, a więc ocenia skuteczność zdarzenia cywilnoprawnego, z którego wywodzi się prawo. Jeżeli tym zdarzeniem jest decyzja, wówczas obowiązkiem sądu jest rozważyć dla potrzeb postępowania cywilnego, czy istotnie zdarzenie takie wprowadziło, czy też nie dokonało zmiany prawa własności konkretnej nieruchomości.

Podążając tym tokiem rozumowania – skoro przedmiotowa decyzja SKO z dnia 11 stycznia 2007 r., będąca podstawą ustaleń Sądu Rejonowego prowadzących do uznania, iż w księgach wieczystych nr (...) jako właściciel wadliwie figuruje Skarb Państwa, jest ostateczna i wykonalna, to słusznie Sąd Rejonowy mając do dyspozycji także pozostały – niekwestionowany przez apelujących – materiał dowodowy uznał, iż powódka wykazała, że jest właścicielką działek ewidencyjnych nr (...) położonych w (...)i w konsekwencji powództwo uwzględnił.

Jako bezzasadny oceniono zarzut odwołujący się do ustawy z 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju. Przedmiotowa ustawa zalicza lasy państwowe do strategicznych zasobów naturalnych kraju. Zgodnie z art. 2 ww. ustawy zasoby naturalne wymienione w art. 1 stanowiące własność

Skarbu Państwa nie podlegają przekształceniom własnościowym, z zastrzeżeniem przepisów zawartych w ustawach szczególnych. Zgodnie z art. 7 natomiast roszczenia osób fizycznych, byłych właścicieli lub ich spadkobierców, z tytułu utraty własności zasobów wymienionych w art. 1, zaspokojone zostaną w formie rekompensat wypłaconych ze środków budżetu państwa na podstawie odrębnych przepisów. Analiza ww. przepisów prowadzi do wniosku, że ustawa ta dotyczy wyłącznie lasów stanowiących własność Skarbu Państwa. W sytuacji gdy nieruchomości leśna nie stanowi własności Skarbu Państwa to nie podlega pod przepisy ww. ustawy. W konsekwencji, jeśli w sprawie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym powód będący osobą fizyczną wykaże, że dana nieruchomość stanowi jego własność to brak jakichkolwiek podstaw do oddalenia powództwa w oparciu o ww. ustawę. Podstaw tych nie wykazano także w apelacji.

Podzielić należy również stanowisko Sądu Rejonowego, iż w niniejszym postępowaniu z uwagi na jego charakter okolicznością irrelevantną jest nabycie nieruchomości przez J. (I.) H. na ziemiach zachodnich w B.. Apelujący kwestionując to stanowisko nie przedstawił żadnej argumentacji prawnej dla tezy, że okoliczność ta ma znaczenie prawne dla rozstrzygnięcia o żądaniu pozwu. W tym stanie rzeczy zarzut ten należało ocenić jako nieskuteczny.

Błędnie natomiast Sąd I instancji orzekł zgodnie z żądaniem pozwu w odniesieniu do działki nr (...). Powódka domagała się uzgodnienia z rzeczywistym stanem prawnym treści księgi wieczystej nr (...) poprzez odłączenie z tej księgi działki ewid. nr (...) i założenie dla tej działki nowej księgi wieczystej, w której dziale II jako współwłaściciele wpisani zostaną S. H. w 1/4 części i Krajowy Ośrodek (...) w W. w 3/4 części (por. ostateczne żądanie pozwu k. 260/2). Przypomnieć trzeba, że aktualnie w ww. księdze jako właściciel nieruchomości figuruje Skarb Państwa - (...) – co oznacza, że właścicielem jest Skarb Państwa a mienie to powierzono w zarząd (...). Agencja ta obecnie nie istnieje. Jej miejsce zajęła najpierw Agencja Nieruchomości Rolnych a następnie Krajowy Ośrodek (...). Krajowy Ośrodek (...) jest państwową osobą prawną i może być właścicielem określonych nieruchomości (por. art. 2 ustawy z 10.02.2017 r. o Krajowym Ośrodku (...)) i art. 5 ust 4 ustawy z dnia 19.10.1991r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. Z przepisów regulujących działalność Krajowego Ośrodka (...) wynika, że jest to instytucja powiernicza w tym znaczeniu, iż Skarb Państwa powierza jej wykonywanie prawa własności i innych praw rzeczowych na jego rzecz w stosunku do mienia, o którym mowa w art. 1 i 2 ustawy z dnia 19.10.1991r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa - czyli nieruchomości rolnych w rozumieniu Kodeksu cywilnego (z wyłączeniem gruntów znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych i parków narodowych), innych nieruchomości i składników mienia pozostałych po likwidacji państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej oraz ich zjednoczeń i zrzeszeń a także lasów niewydzielonych geodezyjnie z w/w nieruchomości. Krajowy Ośrodek (...) zaś, obejmując we władanie powierzone składniki mienia Skarbu Państwa, wykonuje we własnym imieniu prawa i obowiązki z nimi związane w stosunku do osób trzecich, jak również we własnym imieniu wykonuje związane z tymi składnikami obowiązki publicznoprawne (art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19.10.1991r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa). Wynika z tego, że nieruchomości przekazane kiedyś Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w zasób pozostają w dalszym ciągu własnością Skarbu Państwa a Krajowy Ośrodek (...) jedynie to prawo wykonuje. (por. także uchwałę SN w sprawie III CZP 189/93).

Powódka nie wykazała, że w odniesieniu do udziału 3/4 części w prawie własności działki (...) wpis jako właściciela Skarbu Państwa jest niezgodny z rzeczywistym stanem prawnym i że właścicielem tego udziału jest Krajowy Ośrodek (...). Również Sąd Rejonowy nie poczynił w tym zakresie żadnych ustaleń. W takim stanie rzeczy w odniesieniu do działki nr (...) powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie i winno zostać oddalone. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 5 kwietnia 2013 r., III CSK 236/12, po początkowych rozbieżnościach, obecnie za zgodne należy uznać stanowisko judykatury opowiadające się za przyjęciem, że w sprawie o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym, sąd jest związany żądaniem pozwu. Treść art. 321 § 1 k.p.c. jednoznacznie stwierdza, że sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Sąd nie może zatem uwzględnić roszczenia w większym rozmiarze (wysokości przy świadczeniach pieniężnych) jak żądał powód, także wtedy, gdy z okoliczności sprawy wynika, że ono przysługuje, ani wyrokować co do prawa (rzeczy), które nie było przedmiotem żądania, czyli zasądzić coś innego, niż strona żądała.

Odnosząc się do zmiany żądania pozwu odnośnie ww. działki dokonanej na rozprawie apelacyjnej to należy stwierdzić, że nie jest ona skuteczna. Przepis art. 383 k.p.c. stanowi, że w postępowaniu apelacyjnym nie można rozszerzyć żądania pozwu ani występować z nowymi roszczeniami. Jednakże w razie zmiany okoliczności można żądać zamiast pierwotnego przedmiotu sporu jego wartości lub innego przedmiotu, a w sprawach o świadczenie powtarzające się można nadto rozszerzyć żądanie pozwu o świadczenia za dalsze okresy. Z przytoczonego wyżej przepisu wynika więc, że w postępowaniu apelacyjnym nie można, oprócz nie wchodzących w niniejszej sprawie w rachubę wyjątków określonych w art. 383 zdanie drugie k.p.c., rozszerzyć żądania ani występować z nowymi roszczeniami.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy w pkt 1 sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił punkt V. zaskarżonego wyroku w ten sposób, że oddalił powództwo w części dotyczącej działki ewidencyjnej numer (...) powstałej z podziału działki ewidencyjnej nr (...) opisanego w punkcie II ppkt 3 wyroku.

W pkt 2 sentencji Sąd II instancji na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację Krajowego Ośrodka (...) w W. Oddział Terenowy w K. w pozostałej części oraz apelację Skarbu Państwa- Nadleśnictwa G. w całości.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w pkt 3 zasądając od pozwanych na rzecz powódki kwoty po 900 zł obejmujące wynagrodzenie reprezentującego ją radcy prawnego ustalone według stawki minimalnej. Pozwany Skarb Państwa- Nadleśnictwo G. przegrał postępowanie apelacyjne w całości, zatem podstawę zasądzenia kosztów stanowił art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 5 ust. 8 w zw. z § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265). Apelacja Krajowego Ośrodka (...) została uwzględniona jedynie w nieznacznej części i to z przyczyn innych niż podniesione w apelacji, co uzasadniało zasądzenie kosztów na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. i § 5 ust. 8 w zw. z § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia, ponieważ powódka uległa tylko co do nieznacznej części swojego żądania.

Końcowo trzeba dodać, że Sąd Okręgowy nie uwzględnił wartości przedmiotu zaskarżenia wskazanej w apelacjach, ponieważ wartość ta jest wyższa od wartości przedmiotu sporu wskazanej przez powoda w piśmie z 20 lipca 2010 r. (50 000 zł odnośnie wszystkich działek objętych pozwem), która nie była kwestionowana przez pozwanych na dalszym etapie postępowania – por. art. 25 k.p.c.

(...)

(...)